

Hayvanlara eziyet etmenin teorik temelinde 'toplumsal ilgi açlığı' yatıyor

İHÜ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölüm Başkanı Bulut, "Hayvanlara eziyet çektirme konusunda yaygın olan teorilerden biri toplumdaki yeterince ilgi göremeyen kişilerin, topluma karşı hissettikleri öfkeyi yansıtmasıdır." dedi.

Zeynep Rakipoğlu | 26.11.2020

İstanbul

İbn Haldun Üniversitesi (İHÜ) Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölüm Başkanı **Prof. Dr. Sefa Bulut**, hayvanlara **eziyet çektirmenin** teorik temelinde toplumdaki ilgi görmeme ve onaylanmamanın yattığını, toplumsal **ilgi açlığı** olan insanlar tarafından hayvanlara karşı yapılan kötü muamelenin genellikle küçük yaşlarda başladığını ifade etti.

Samsun'un Havza ilçesinde "**Pamuk**" isimli yavru köpeğin ön iki bacağının dirseklerinin üzerinden kesilmiş halde bulunmasına **hayvanseverler** tepki gösterirken, yeni Hayvan Hakları Yasası'nın gerekliliğini de bir kez daha gündeme getirdi.

Prof. Dr. Sefa Bulut, son zamanlarda artan hayvana şiddet olaylarını ve bu **vahşete sebep** olan kişilerin hayvanlara eziyet etmesinin altında yatan psikolojik nedenleri AA muhabirine değerlendirdi.

Bulut, ayakları kesilen yavru hayvanlar, araç arakasına bağlanarak koşturulan köpekler, yakıcı madde dökülmüş ve kesici aletle derisine zarar verilmiş kedilerle ilgili haberlerin neredeyse her gün basında yer aldığını dile getirdi.

"Hayvanlar eziyet" in tanımının sadece hayvana kötü muamele etmekle sınırlı olmadığını belirten Bulut, "Her gün onlarca hayvan eziyet edilmek bir tarafa kendilerine sahip çıktığını iddia eden kişilerin ellerinde sakat kalabilmekte veya hayatını kaybetmektedir. Hayvanın ihtiyaç duyduğu bakım, beslenme, barınma gibi ihtiyaçlarının karşılanmaması, ihmal edilmesi, hayvan dövüştürme, hayvanlara ateş etme, hayvanları fırlatma, hayvan bıçaklama ve hayvan istismarı da eziyet kapsamında sayılmaktadır." diye konuştu.

"Hayvan istifçiliği yaygınlaşma eğiliminde olan toplumsal bir sorundur"

Hayvanlara yönelik fiziksel saldırganlığın temelleri konusunda birçok araştırma yapıldığını kaydeden Bulut, saldırgan davranışın sergilendiği hayvanların, bazen kişilerin kendi evcil hayvanları bazen sokak hayvanları bazen de sadece kötü niyetlerle sahiplenilmiş hayvanlar olabileceğini ifade etti.

Hatta bazen zarar vermenin, iyi niyetle başlayıp bakabileceğinden fazla hayvan biriktirmeye evrilen "hayvan istifçiliği" gibi bir hastalıkla oluşabileceğine işaret eden Bulut, "Hayvan istifçiliği günümüzde yaygınlaşma eğiliminde olan toplumsal bir sorundur. Kabaca 3 tipi

bulunmaktadır. Bakılabileceğinden fazla hayvan edinmek. Uyutulması planlanan hasta veya sakat hayvanları sahiplenmek. Kendi kötü emellerinde kullanmak için hayvanları sahiplenmek. Her 3 durumda da niyet ne olursa olsun sonuçta hayvan refahı olumsuz yönde etkilenmekte, eziyet edilmiş olmaktadır." bilgisini paylaştı.

"Hayvanlara karşı yapılan kötü muamele genellikle küçük yaşlarda başlar"

Prof. Dr. Bulut, hayvanlara eziyetin teorik temellerine değinerek, şunları kaydetti:

"Hayvanlara eziyet çektirme konusunda yaygın olan teorilerden biri toplumdan yeterince ilgi göremeyen ve onaylanma elde edemeyen kişilerin, topluma karşı hissettikleri öfkeyi yansıtmalarıdır. Burada hayvanların seçilmesinin sebebi daha kolay mücadele edilebilecek varlıklar olmalarıdır. Toplumsal ilgi açığı olan insanlar tarafından hayvanlara karşı yapılan kötü muamele, genellikle küçük yaşlarda başlar. Olayın sosyal boyutu oldukça belirgindir, sıklıkla çocuğun çevresinde kendisine model aldığı bazı arkadaş ve akrabaları da bulunur. Erişkin katillerin bir kısmında da çocukluk çağında hayvanlara eziyet etme öyküsünün bulunması bu teoriyi destekleyen bir durumdur. Erişkin katiller adeta ileride insanlar üzerinde yapacakları öldürme eylemlerini hayvanlar üzerinde prova etmektedirler."

Bir başka teoriye göre hayvanlara yönelik istismarın, diğer sosyal davranış bozuklukları gibi bağımsız olarak gelişip herhangi bir zaman ortaya çıkabileceğini aktaran Bulut, bu grup için "pitbull" cinsi saldırganlığı ile bilinen köpekleri yetiştiren kişilerin örnek verilebileceğini dile getirdi.

"Hayvanlara yönelik şiddet diğer suçlarla bağlantılı"

Yapılan bir araştırmada, saldırgan vasıflı 4 suçludan birinde, 5 veya daha fazla hayvana kötü davrandığını ortaya koyduğunu aktaran Bulut, "Buradan hayvana yönelik şiddetin münferit bir olay olmaktan çok, diğer suç cinsleriyle bağlantılı olabilecek, süreğen bir yol izleme eğilimi sonucu çıkarılabilir." değerlendirmesini yaptı.

Bulut, hayvanlara yönelik eziyetin bireysel olabildiği gibi kurumsal veya belirli grup tarafından da gerçekleştirileceğine işaret ederek, "Basında belediye sınırları içinde özellikle köpeklere yönelik toplu itlaf veya ormana terk edilme vakaları da oldukça sık görülmektedir. Özellikle sokak hayvanlarına yönelik zehirlenme, poşetler içinde havasız bırakma gibi yöntemler kullanılarak çok sayıda hayvanın öldürüldüğü pek çok örnek bulunabilir. Hayvanlar bazen de komşular arası anlaşmazlıklarda husumetli kişilerin birbirlerine gözdağı vermek amacıyla ateşli silahlarla etkisiz hale getirilmektedir." ifadelerini kullandı.

"Çocuklara hayvan sevgisini aşılacak öğütler verilmeli"

Prof. Dr. Sefa Bulut, hayvanlara şiddetin önlenmesine yönelik önerilerini şu şekilde sıraladı:

"Hayvanların sahiplendirilme aşamasında temel bir eğitim verilmesi, hayvanla ilgilenen kişinin sorumluluğun bilincinde olması sağlanmalıdır. Sokakta veya bir kurumda eziyet görmesi gibi bir duruma şahit olduğunda müdahale edilmeli ya da yetkililer haberdar edilmelidir. Aile ve öğretmenler her fırsatta çocuklara hayvan sevgisini aşılacak öğütler vermeli, onları eğitmelidir. Fırsat buldukça gönüllü olarak ücretsiz barınak sağlayan, yem ve tedavi hizmetleri veren kurumlarda bulunmak önemlidir. Hayvan haklarının korunması ile ilgili kanun, tasarı gibi yasal düzenleme çalışmalarına fikir ve destek verilerek kanun yapıcılara yol gösterilmeli, hatalı uygulamalara son verilmelidir."

Çocukluk çağının, sağlıklı toplumsal etkileşim ve hayvanlara karşı davranış kalıplarının öğretilmesi için en uygun zaman dilimi olduğunu ifade eden Bulut, "Aileler imkan varsa evde evcil bir hayvan beslemeli, hayvanın bakımı konusunda çocuğa sorumluluk vermelidir. Evcil hayvan edinme şansı yoksa evcil hayvan sahibi akraba ve komşu ziyaretlerinde çocuğun hayvanlarla vakit geçirmesi, onun özelliklerini öğrenmeye teşvik edilmesi sağlanmalıdır. Uygun zamanlarda gönüllü çalışanlarla birlikte barınaklarda hayvan besleme faaliyetlerine katılmak, tatillerde yol üzerinde karşılaşılan köylerde mola verilerek hayvanların doğal ortamdaki durumlarının gözlenmesine fırsat sağlamak önemlidir." diye konuştu.

Bulut, çocuklarda hayvanlara kötü davranışın gözlenmesi halinde, çocuğun psikolojik değerlendirmesinin yapılması, duygusal motivasyonunun tespit edilmesi, gerekli eğitsel tedbirlerin alınması gerektiğini vurguladı.

Barınaklar ve hayvan satış yerleri de şiddetin adresi olabiliyor

Hayvan barınaklarının da bazen yetersiz hayvan bakımı ve hayvana yönelik kötü muamelenin adresi olabildiğine dikkati çeken Bulut, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yeterli veterinerlik ve bakım personeli olmadan çok sayıda hayvanın kafesler içinde barındırıldığı, paraziter hastalık tedavisi ve kısırlaştırma işlemlerinin yapılmadığı barınak ortamlarında da hayvanlara eziyet edilmiş olmaktadır. Zaman zaman özel barınak adı altında gönüllü kişilerin denetim ve değerlendirmeden uzak bazı ortamlar hazırladıkları da görülmektedir. Ancak niyetin ne olduğuna bakılmaksızın toplumsal sonuçları

olan tüm olaylarda olduğu gibi toplu hayvan bakım merkezi niteliğindeki yerlerde de kamu otoritesinin denetim ve düzenleme görevi mutlaka yapılmalıdır."

Prof. Dr. Bulut, hayvan satış yerleri ve eğitim merkezlerinde de hayvanlara şiddet uygulanabildiğini belirterek, "Satış yerlerinde kısa süreli konaklama bahanesi arkasına saklanılarak hayvanların uygun şartlardan uzak barındırılması, eğitim veya sevk sırasında emirlere uyması için kaba kuvvet kuvvete başvurulması gibi durumlar söz konusu olabiliyor. Veterinerlik hizmeti verilirken hayvan haklarına saygı gösterilmeden kaba davranma, iş ve işlemlerin gerektirdiği anestezi, uyuşturma, ağrı kesme gibi stres azaltıcı tedbirlerin alınmaması hayvana yönelik şiddet çeşitleri arasında sayılmaktadır." dedi.

"İnternet hayvana şiddeti hem özendiriyor hem caydırıcı nitelikler barındırıyor"

İnternet, hayvana yönelik şiddet hem özendirilen hem caydırıcı nitelikler barındırıyor.

İnternet kullanımının da hayvana yönelik şiddeti özendirebileceğini ifade eden Bulut, "İnternet, başka hayvana yönelik saldırı videolarına kolay erişilebilen, dolayısıyla uygulanacak şiddetle ilgili örnekler arasından seçim yapmaya, kendi saldırgan davranışını planlamaya imkan sağlayan bir mecradır. İnternet üzerinden yapılan paylaşımlar, sonrasında tespit edilen birçok failde bulunmaktadır. Bu anlamda internet hem özendiren hem de caydırıcı ve toplumsal reaksiyonu tetikleyen nitelikler barındırmaktadır." şeklinde konuştu.

Bulut, hayvanlara yönelik zarar verme davranışının altında hayvanlara karşı öfke, hayvandan korkmak, hayvana cinsel saldırı, hayvan üzerinden verilen mesajla birine gözdağı vermek ve eğlence aktivitesi olarak görmek gibi birçok dürtünün olduğunu sözlerine ekledi.

Anadolu Ajansı web sitesinde, AA Haber Akış Sistemi (HAS) üzerinden abonelere sunulan haberler, özetlenerek yayımlanmaktadır. [Abonelik için lütfen iletişime geçiniz.](#)

İlgili konular

hayvanlara şiddet

İHÜ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sefa Bulut

toplumsal ilgi açlığı

Bu haberi paylaşın

